

De D. TOMÁS CARRERAS Y ARTAU (*ingresó en 17 de marzo de 1918*).

EL SENTIT DE TRADICIÓ EN EL PENSAMENT FILOSÒFICH DE CATALUNYA*

La comprensió del nostre passat filosòfich es un postulat del problema de la vocació filosòfica de Catalunya. El dilema es ben senzill. Si existeix una tradició filosòfica catalana, es precis inventariarla. Si no existís aquesta tradició, y l'activitat filosòfica catalana històricament considerada 's reduís a uns quants noms inconnexes, deslligats dels grans filòsofs, o que fossin un dèbil ressò d'aquests, a tot estirar, aleshores caldria estudiar les causes profundes d'aquest fet colectiu. Ens trobariem, donchs, en un primer y interessantíssim exercici d'introspecció colectiva. L'història es el veritable procés psicològich que seguexen els pobles per tal d'arribar al conexement de sí mateixos.

Cal, però, distingir entre l'existència de la tradició filosòfica d'un poble, la valoració d'aquesta tradició y l'esdevenidor de la filosofia en el mateix poble. La tradició es sols un punt natural de partida, però dexaria d'ésserho si significués la més petita minva del lliure exercici del pensament; del mateix modo que'l recort, la conducta passada en l'individu es un antecedent natural y obligat, però qu'en rès hipoteca la llibertat de la conducta futura. Tant es així, que's dóna moltes vegades un contrast entre la nostra conducta passada y la conducta actual; lo que no es possible, però, es rompre la linia de continuïtat que dóna fermesa y unitat a la conducta total. Per axò, ningú — individu o poble — que senti la dignitat personal, no pot renegar del seu passat filosòfich en termes absoluts.

* Fragment d'un estudi inèdit.